

Dubrovačka optuznica uznemirila Crnogorce

Author: IWPR

Mnogi Crnogorci žive u strahu da bi se mogli naći na haskoj optuznici, zbog nekadašnje opsade Dubrovnika

Od kako je Tribunal u Hagu početkom ovog meseca podigao optuznice za zločine počinjene na dubrovačkom ratistu 1991.godine, u Crnoj Gori neki ne spavaju mirno.

Hag još nije objavio imena optuženih ali je rekao da se optuzbe odnose na Jugoslovensku narodnu armiju, JNA, i njen napad na ovaj grad i okolinu do kojeg je došlo pre deset godina.

"Nekoliko ličnosti optuženo je da je prekršilo pravila Ženevske konvencije kao i pravila i običaje rata", kaže se u saopštenju Haga.

Brojni dobrovoljci i pripadnici tadašnje crnogorske Teritorijalne odbrane i JNA izvršili su napad na Dubrovnik, prastari hrvatski grad i svetski poznato letovalište u oktobru 1991.godine.

Stanovnici regiona Konavla prisecaju se kako su crnogorski vojnici i pripadnici paravojnih formacija palili, krali, ubijali i rusili zidine drevnog grada Dubrovnika.

Varvarstvo je bilo takvih razmera da ih se gnusala čak i srpska rezimska štampa. Tako je beogradska "Politika" u zimu 1991.godine objavila tekst o "crnogorskom divljastvu" oko Dubrovnika.

Nakon tromesečne opsade, vojnici su se vratili sa "trofejima" sa ratista - od prsuta i stoke pokupljene oko Dubrovnika, do čuvenih svetskih pica i parfema pokradenih po tamosnjim free shopovima i umetnickih dela skinutih iz galerija i kuća.

O ubistvima na ratistu svedoci crnogorska štampa, čiji su ratni reporteri izveštavali o bitkama oko Dubrovnika.

Plan je bio jasan: od Dubrovnika je trebalo napraviti "slobodnu republiku" pod srpsko-crnogorskom upravom. Sada je došlo vreme da se za zločine plati.

Sa moralnog stanovista samo mala grupa ljudi okupljena oko Liberalnog saveza, Socijaldemokratske partije, nezavisnih medija i antiratnog pokreta može danas biti mirna. Osim njih te 1991.godine ostali su zločine nemo posmatrali, deo Crnogoraca je direktno učestvovao, a politički vrh ga je podržavao.

Optuznica Tribunala odnosi se na počinjene zločine, uništavanje istorijskih spomenika i sela i bez sumnje će izazvati nespokojstvo mnogih.

Iako se u Podgorici spekulise da se na zatvorenoj haskoj listi za sada nalaze samo imena visokih vojnih funkcionera, koji su rukovodili akcijom, izvesno je da otvaranje optuznica sa strahom čekaju i crnogorski političari iz tog doba.

Prema saznanjima IWPR u Hagu posjeduju obimnu dokumentaciju o umesanosti crnogorskog politickog vrha u rat oko Dubrovnika.

Krajem novembra proste godine u Podgorici je boravio tim haskih istrazitelja, predvodjen Clintom Williamsonom. Tada su ispitani mnogi svedoci, direktni ucesnici pohoda na Dubrovnik, ali su obavljani i razgovori sa vladinim zvanicnicima.

Williamson je izjavio za nezavisni nedeljnik "Monitor" da se istraga koncentrise na vojnu odgovornost, a da ce tek u drugoj fazi biti razmatrana politicka odgovornost za zlocine pocinjene oko Dubrovnika.

U vreme napada na Dubrovnik, Momir Bulatovic je bio predsednik Crne Gore, a sadasnji sef drzave Milo Djukanovic tada je bio premijer. Branko Kostic je bio clan jugoslovenskog predsednistva.

Bulatovic je komandovao Teritorijalnom odbranom ove republike. Njega narocito tereti naredba koju je potpisao 1.oktobra 1991.godine, a koja je objavljena u crnogorskoj i hrvatskoj stampi. Ovim dokumentom Bulatovic naredjuje da se "izvrši mobilizacija posebne jedinice milicije, jacine ojacane pesadijske cete, sa zadatkom izvršenja borbenih zadataka oruzanih snaga u ratnom sukobu izmedju Republike Crne Gore i Republike Hrvatske".

Momir Bulatovic je u vise navrata u intervjuima koje je dao dok je jos sa Milosevicem upravljao Jugoslavijom, isticao da ga ne bi cudilo da se i njegovo ime nadje na haskim optuznicama.

U doba dubrovackih operacija Bulatovicev blizak saradnik i partijski drug bio je i Milo Djukanovic.

Djukanovic je u nedavnom intervjuu za Deutsche Welle izjavio da mu je savest cista, te da se ne plasi da bi se i njegovo ime moglo naci na spisku optuzenih. On je tom prilikom istakao i da bi se, ako bi ga Tribunal trazio, tom pozivu odazvao. Inace, za zlocine pocinjene oko Dubrovnika, crnogorski se predsednik izvinio u leto 1999.godine hrvatskom narodu.

Branko Kostic bio je tada vrhovni komandant JNA, jer je ispred Crne Gore predsedavao jos postojećim Predsednistvom bivse SFRJ. On je u penziji i zivi u Podgorici.

Vojni rukovodioci koji bi se mogli naci na haskoj listi su general Pavle Strugar, koji je rukovodio kopnenim operacijama, i admirali Miodrag Jokic i Milan Zec koji su rukovodili ratnim operacijama sa mora.

Na optuznicama Haga mogao bi se naci i tadasnji vrh JNA koji je iz Beograda planirao i rukovodio ratnim operacijama. Nemirne snove stoga bi mogli imati i generali Veljko Kadijevic, poslednji ministar odbrane SFRJ kao i Blagoje Adzic, nacelnik Generalstaba JNA.

Iako mnogi sa strahom ocekuju otvaranja kovertiranih haskih optuznica jedan dio Crne Gore docekuje ih sa olaksanjem.

"Izrucenjem optuzenih zapocece katarza i skidanje odgovornosti sa citavog crnogorskog naroda", kaze don Branko Zbutega, svestenik iz Kotora.

Milka Tadic-Mijovic je redovni dopisnik IWPR.

Location: Croatia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/dubrovacka-optuznica-uznemirila-crnogorce>